A°. 1860. N°. 183.

VRIJDAG 3 AUGUSTUS.

UTRECHTSCHE PROVINCIALE EN STADS-COURANT

Algemeen Advertentie-Blad.

Bij deze COURANT behoort een BIJVOEGSEL.

UTRECHT, Vrijdag 3 Augustus.

De brief aan den heer *de Persigny*, door keizer *Napoleon* zelf geschreven, is heden ons in zijn geheel geworden. De bewoordingen en betuigingen zijn fraai, en men zou zeggen, dat, na zoo veel hartelijkheid, op 't papier, men wel gerust kon gaan insluimeren. Men wijst echter in dat geval op den brief, dien de keizer weinig tijds voor den Krim-oorlog aan den Czaar schreef, die ook zeker welgemeend was, doch spoedig ook weder in het vergeetboek geraakte, en werd opgevolgd door de vernietiging van Sebastopol als oorlogshaven. Ook voegt men er bij de schoone woorden des Franschen keizers, toen hij voor het heil der Italianen den degen trok, en bij ongeluk aan een schramp Savoije en Nizza bleven hangen, op zijn terugtogt. Menvertrouwt dus niet op woorden, en zal met een voorzigtig oog, maar met gewapende handen 's keizers goede bedoelingen voor de toekomst afwachten. Engeland zal niet ophouden zich te wapenen en zijne hoofdstad voor een onverhoeden inval te dekken; Belgie zal aan Holland de broederhand blijven aanbieden, om als een geheel tegen den tegenwoordigen bondgenoot en vriend in het Zuiden gereed te staan, als hij eens van meening mogt veranderen, en zijn begeerigen arm naar de gewesten mogt uitslaan, die tot 1830 met Nederland een zoo heerlijk en krachtig geheel vormden; Pruissen zal zich niet in slaap laten wiegen, en bij de oneenigheid in Duitschland een oog bepaald gevestigd houden op den vriend van Baden, die zoete woorden fluisterde, maar toch de vrees voor de toekomst achterliet.

Alzoo geen vertrouwen, dan wanneer daden kunnen spreken, en dat doen ze tot dusverre niet.

Men had verwacht, dat de brief in het Engelsche Parlement zou besproken zijn, maar lord *Palmerston* zweeg er van, en lord *J. Russell*, die geen lust betoonde, om een gesprek er over te voeren, maakte zich er van af, toen hij er ten tweede male over werd gevraagd, door te verklaren, dat hij den *Morn. Post* niet gelezen had. Maar dat behoefde ook niet, want het stuk was immers officieel medegedeeld?

Omtrent de expeditie naar Syrië is heden nog niets nieuws. Tot maandag zal men moeten wachten, als wanneer de konfererende gezanten dan tot eene konklusie zullen komen, en, hoopt men, Engeland geene nieuwe middelen in het werk zal stellen, om de afzending van hulptroepen te verschuiven. Over Parijs zijn berigten gekomen, die spreken van nieuwe gruwelen in Damaskus, doch Frankrijk wil interveniëren, en 't berigt kon dus wel in verband staan met den wensch om de zaak door te drijven, die trouwens ons onvermijdelijk en pligtmatig toeschijnt. Turkije heeft geene nieuwe bedenkingen openbaar gemaakt, en uit het telegram van Reuters-office zien wij heden, dat het gezamenlijk wil werken, om den moord tegen te gaan, de schuldigen te zoeken en te straffen, en de rust in Syrië te herstellen. Dit laatste mogt der Porte gelukken, op den duur zal zulks toch weinig uitrigten, want het kwaad zit in de gemoederen gekankerd, en daar waar de discipline zoodanig is weggeworpen, en de fanatieke haat tegen andersdenkenden zoodanig is opgezet en aangehitst als in Syrie, kan niets dan een afdoende maatregel de toekomst verzekeren. Het zijn de geestelijke hoofden, die men straffen moet, want van hen gaat het opzet uit, en vat vuur in de gemoederen der leeken.

De *Correspondance Havas* wil weten, dat de konsuls van België en Nederland niet door het Turksche moordstaal zijn gevallen. Het ware te hopen, dat dit berigt bevestigd werd; doch de regering heeft deswegens andere tijdingen.

Garibaldi, wil men heden alweder, maakt zich tot de expeditie voor het vaste land gereed. Het is zeker zeer denkelijk, dat hij er zich mede onledig houdt; doch dat hij zijne troepen daartoe reeds zou inschepen, komt ons nog wat voorbarig voor, en we willen nadere berigten deswegens inwachten. Wanneer Engeland en Frankrijk onzijdig blijven en aan den wensch van koning *Frans* geen gehoor wordt gegeven, om de kusten van Kalabrie en Napels voor een inval van *Garibaldi* door Engelsche en Fransche kruisers te dekken, iets, waarvan keizer *Napoleon* niet geheel afkeerig zou zijn, dan kan men zeker verwachten, dat de Italiaansche vrijwilligers spoedig voet aan vaste wal zullen zetten, want, als het ijzer heet is, moet men het smeden.

De prins *van Wallis* is in Canada aangekomen; men verwacht nu spoedig het berigt, dat hij ook aan het verzoek van den heer *Buchanan* zal voldoen, en in de Vereenigde-Staten de hulde ontvangen, die men hem aldaar heeft toegedacht.

De sinds gisteren ontvangen **telegrafiesche depeches** laten wij hieronder volgen:

Londen, Donderdag. De prins *van Wallis* is te Canada aangekomen.

Parijs, Donderdag. De jongste berigten uit Beyruth melden, dat te Damaskus nieuwe moordtooneelen hebben plaats gehad. Verscheidene Christenen zijn weder omgebragt.

Marseille, Donderdag. Uit Beyruth is per de regtstreeks van daar hier aangekomen paketboot, van 19 Julij jl. berigt ontvangen, dat *Fuad-Pacha* en de Turksche troepen den 16. in die stad zijn aangekomen. Uit eene te Beyruth medegedeelde konsulaire dépêche blijkt, dat te Damaskus de minderheid der Muzelmannen niet heeft deelgenomen aan den moord. Het aantal moordenaren was 2400, en 5000 Turksche soldaten, van de geregelde troepen, waren werkeloos gebleven of hebben de Christenen die hunnen bijstand inriepen in de vlammen der brandende huizen gejaagd. *Abd-el-Kader* heeft met de wapens in de hand de Christenen verdedigd. Den 16. had de moord een einde genomen.

Marseille, Donderdag. Berigten uit Messina melden, dat *Garibaldi* vele vaartuigen gereed maakt, om eene landing te bewerkstelligen in Napels. Reizigers hebben de voorbereidende maatregelen daartoe gezien.

Marseille, Donderdag. Volgende berigten uit Alexandrie, is aldaar een groot aantal personen uit Syrie aangekomen, terwijl de onderkoning zich bereid heeft verklaard, een paleis ter hunner huisvesting af te staan.

Londen, heden, Vrijdag.

Reuter's Office meldt, dat de konferentie het protokol in gereedheid gebragt en aan de mogendheden ter goedkeuring toegezonden heeft. Het protokol verklaart, dat de expeditie plaats vindt op verlangen der Porte, waarom de vreemde troepen, in overeenstemming met de Porte zullen handelen, en eene gemengde kommissie, waaraan ook de Porte zal deelnemen, zich met het onderzoek zal bezig houden, ten gevolge waarvan de schuldigen zullen gestraft worden.

Parijs, heden, Vrijdag.

De *Moniteur* bevat den tekst der te Messina tusschen *Clary* en *Medici* gesloten overeenkomst, die van bloot militairen aard is en de ontruiming van Sicilie betreft.

— Z. M. heeft benoemd tot broeder der orde van den Nederl. Leeuw den gew. machinist 1. klasse in het vaste korps bij 's rijks stoomvaartdienst *H. W. Fricke;* — aan *E. H. Geraerds Thesingh*, op verzoek, eervol ontslag verleend als notaris te Leiden; benoemd tot plaatsv. kantonr. te Schagen mr. *J. F. d'Aumerie*, ontvanger der reg. en dom. aldaar; tot subst.-griffier bij de arrond.-regtbank te Goes mr. *J. A. van Hoek*, prok. bij de arrond.-regtb. te Brielle.

— Z. M. heeft benoemd tot ridder van de Eikenkroon, den 1. luit. adj. der dienstd. schutterij te 's Hage, *J. Adams.*

— Uit Batavia zijn telegraphiesche depêches hier aangekomen, van 7 Julij. Over het algemeen was de stand van zaken in Neerl. Indie bevredigend.

De aldaar aangekomen Nederlandsche schepen waren Hercules en Willem Eggerts, beide van Amsterdam en Bantam van Schiedam.

— **Per telegraaf** meldt men ons heden morgen uit 's Hage, dat de miliciens der ligting 1860, die in Mei zijn ingedeeld bij de eerste, tweede, derde en vierde regementen dragonders, en die zich thans in reserve bevinden, met den eersten Oktober in aktiviteit gesteld en gedurende een jaar in werkelijke dienst gehouden zullen worden.

:— De Eerste Kamer der Staten-Generaal zal aanst. maandag, 's middags ten 2 ure, hare werkzaamheden hervatten. De wetsontwerpen, die zij te behandelen zal hebben, zijn:

1. Tot het doen aanleggen van spoorwegen voor rekening van den staat; 2. wijziging en verdere vaststelling van het eindcijfer van het X. hoofdstuk der staatsbegrooting voor het dienstjaar 1859; 3. verhooging van hoofdstuk X der staatsbegrooting voor het dienstjaar 1860; 4. onteigening van perceelen ten behoeve der verbetering van den Hollandschen IJssel; 5. onteigening van perceelen ten behoeve van den aanleg van het kanaal van Assen naar Groningen, genaamd het Noord-Willemskanaal; 6. wijziging van hoofdstuk II. der Staatsbegrooting 1859; 7. uitgaven wegens verstrekkingen door het departement van Oorlog, dienst 1860; 8. onteigening van perceelen ten behoeve van de verbreeding der Helmstraat te Maastricht; 9. regeling van het fonds voortspruitende uit koopprijzen van domeinen, voor de dienstjaren 1859 en 1860; 10. naturalisatie van *A. F. J. M. G.* ridder *van der Renne* en vijf anderen; 11. verhooging van hoofdstuk V der Staatsbegrooting voor 1860 (uitgaven tot aanleg van spoorwegen van staatswege); 12. voorstel van den heer *Sloet tot Oldhuis* tot afkoopbaarstelling der tienden.

— Bij de Tweede Kamer der staten generaal zijn aanhangig gebleven de volgende wetsontwerpen:

1. omtrent het begraven van lijken, de begraafplaatsen en de begrafeniskosten; 2. vereeniging van rijksdomeinen met het kroondomein; 3. bepalingen omtrent den doortogt en het vervoer van landverhuizers; 4. afschaffing der slavernij in West-Indie; 5. nieuwe regterlijke inrigting; 6. aanvulling der bestaande wetgeving omtrent strafbare poging tot misdaad.

*— Dingsdag nacht heeft in het stations koffijhuis alhier vernacht Z. K. H. prins *Frederik* der Nederlanden, komende van de badplaats Ems, op HD. doorreis naar 's Hage, na, gedurende den vorigen dag een uitstapje naar Soestdijk gemaakt te hebben.

— Gister hebben H. M. de Koningin HH. KK. HH. de prins *Fredrik* en *Alexander* met gevolg het Akademische gebouw op de ruïne te Leijden bezocht, waarin in de schei- natuur- en ontleedkunde wordt onderrigt gegeven.

*— Voor de in het kamp bij Milligen te vereenigen troepen, zullen in de provincie Utrecht de volgende bewegingen plaats hebben:

Op den 14. dezer maand: een detachement van het reg. rijdende artillerie, sterk 1 offic., 31 onderoffic. en manschappen; 2 offic. en 56 rijpaarden, hetwelk, na te Utrecht overnacht te hebben, den volgenden dag naar Amersfoort marcheert, om aldaar voorloopig garnizoen te houden.

Op den 19. dezer maand: Eene halve batterij van het reg. rijdende artillerie, sterk 3 offic. en 73 onderoffic. en manschappen, 6 offic. en 85 rijpaarden. Na te Harmelen en Veldhuizen overnacht te hebben, vertrekken dezen den volgenden dag naar Soest. Het 3e bat. van het reg. gren. en jagers, sterk 23 offic., 409 onderoffic. en manschappen, 5 waschvrouwen en 1 paard; dat per extra spoortrein om 7 uur 30 min. van Rotterdam vertrekkende, van Utrecht naar Zeist marcheert en de staf van het reg. met het 1e bat. en 3e kompagnie 2e bat. van genoemd reg., sterk 27 offic., 563 onderoffic. en manschappen, 6 waschvrouwen en 4 paarden, komende per extra spoortrein om 1 uur 30 min. van Rotterdam en de staf en 4 kompagniën van het 2e bat. van genoemd reg., sterk 15 offic., 303 onderoffic. en manschappen, 4 waschvrouwen en 1 paard, komende per extra spoortrein om 11 uur 30 min. van Amsterdam, welke beide laatstgenoemde bataillons en staf te Utrecht overnachten, en den volgenden dag naar Amersfoort marcheren.

Op den 20. dezer maand: De staf en vier kompagniën van het 1e bat. 5e reg. inf., sterk 10 offic. 395 onderoffic. en manschappen, 4 waschvrouwen en 1 paard, die van Woerden komende, te Zeist overnachten. De staf en vier kompagniën van het 3e bat. 7e reg. inf., sterk 14 offic, 314 onderoffic. en manschappen, 4 waschvrouwen en 1 paard, komende per spoortrein om 1 uur 30 min. van Rotterdam te Utrecht, na aldaar overnacht te hebben, den volgenden dag naar Amersfoort marcheren, met de in het kamp van Zeist zich bevindende 5e komp. van gezegd bat., ter gezamenlijke sterkte van 18 offic., 395 onderoffic. en manschappen, 5 waschvrouwen en 1 paard om te overnachten.

Voorts zullen nog nachtkwartier houden op dien dag

van het 5e reg. inf. uit 's Hertogenbosch: te Amerongen 11 offic., 270 onderoffic. en manschappen en 4 paarden; te Leersum 4 offic., 115 onderoffic. en manschappen; te Doorn 6 offic., 154 onderoffic. en manschappen en 1 paard; te Langbroek 8 offic., 231 onderoffic. en manschappen en 1 paard.

— Naar wij vernemen, zal de onthulling van het *Tollens*beeld te Rotterdam, op eene allezins waardige wijze plaats hebben, op den 24. September aanstaande, zijnde de geboortedag van wijlen dien grooten volksdichter.

— Gister werd te Rotterdam de jaarlijksche algemeene vergadering gehouden der *Nederlandsche Gustaaf-Adolf-Vereeniging.* Zij werd des voormiddags aangevangen met eene bijeenkomst van het hoofdbestuur en de afgevaardigden, in de koncertzaal in de Bierstraat.

Uit het verslag van den sekretaris bleek, welke Protestantsche gemeenten in ons vaderland, in Westphalen, Rijn-Pruissen, Frankrijk, Beijeren, Oostenrijk en Polen in dien tijd ondersteuning hadden genoten, alsook dat van de Hollandsche gem. te Petersburg en uit andere plaatsen giften met de eene of andere bepaalde bestemming waren ingekomen.

De afdeelingen waren met 3 vermeerderd, namelijk Doetichem, Groningen en Middelburg, terwijl ook te Zeist en Barneveld pogingen werden in het werk gesteld, om afdeelingen te vestigen. De groote vergadering van afgevaardigden zou ditmaal te Ulm gehouden worden.

Uit het verslag van den penningmeester bleek dat was ingekomen eene som van *f* 5995,98⁵, waarvan *f* 64,48 nog ongebruikt lag. Voor het loopende jaar was beschikbaar *f* 3795 waarvan men meende *f* 3500 te zullen gebruiken De afzonderlijke giften, ten bedrage van *f* 864,51 waren voor hare bepaalde bestemming gebezigd.

Een voorstel van Rotterdam om de afdeelingen alleen voor het binnenland, en het hoofdbestuur voor het buitenland te laten zorgen, werd verworpen; een ander voorstel, om de volgende algemeene verg. in Sept. te doen plaats hebben, aangenomen, terwijl tevens werd bepaald, dat de volgende verg in Gelderland zou plaats hebben.

Des avonds had er eene openbare bijeenkomst plaats, waarop vele begaafde sprekers het woord voerden.

— Uit Nijmegen meldt men ons, dat de grondbezitters en landlieden in die omstreken zeer verheugd zijn, dat het voorstel van de heeren *Dommer van Poldersveldt* en *van Nispen*, om een spoorweg van Arnhem naar Nijmegen te leggen, door de regering afgewezen en door de Kamer verworpen is, doordien men, bij ijsgang in de rivieren, ieder jaar in het grootste gevaar zou verkeeren, om geïnundeerd te worden. Even als de grondeigenaren van Over-Betuwe, zijn die van de Neder-Betuwe zeer verblijd, dat het voorstel van den heer *de Kempenaer* is afgesprongen; het zou hard zijn geweest eene geheele landstreek aan de individuele zienswijze van sommigen op te offeren. Men is dan ook aldaar algemeen zeer ingenomen met de aanneming der wet op de spoorwegen.

— De Raad van den Waterstaat, benoemd tot het onderzoeken der beste middelen om de zeeweringen in Zeeland te verdedigen, is reeds uiteengegaan. Eenige leden van dezen Raad zullen op verschillende plaatsen in Zeeland een onderzoek in loco doen, waarna de Raad wederom zal bijeenkomen. De heer *Dirks* is tot sekretaris benoemd.

— In de *Staats-Ct.* leest men: »Het transportschip de Heldin zal niet naar Athene, maar via Malta naar Alexandrie vertrekken, en het Nederlandsche smaldeel in de Middellandsche zee zich vooreerst in de nabijheid van Beyruth op de kust van Syrie ophouden.

— Met 16 dezer zal op het kostschip te Rotterdam worden geplaatst de offic. v. gez. *P. J Idenburg.*

— De Waalsche gemeente te Middelburg heeft, volgens schrijven van de *Midd. Ct.*, besloten een tweeden predikant te beroepen, uit hoofde van den ongunstigen gezondheidstoestand van den heer *Gerlach.*

— Men verneemt thans, dat het zoo goed als zeker is, dat de strafgevangenis voor veroordeelde vrouwen te Gouda zal worden opgeheven. Het aanbod, om even buiten die stad, op een zeer geschikt terrein, eene geheel nieuwe gevangenis te bouwen, het wisselen van eene menigte stukken over deze zaak en het ter audientie van den minister gaan van meer dan éene kommissie, zoowel uit het kollegie van regenten over de gevangenis als uit den Gemeenteraad, heeft geen gevolg gehad; de gevangenen uit Woerden zullen naar Leeuwarden en de veroordeelde vrouwen van Gouda naar Woerden worden overgebragt. *Wbl. v. h. R*

— De sterrekundige *Leverrier*, die door de Fransche Regering met eenige andere deskundigen, onder welke de heer *Leon Foucauld*, naar Spanje is gezonden om de totale zon-eklips van 18 Julij waar te nemen, heeft aan het goevernement verslag gezonden van den uitslag zijner observatien. Het zoogenaamde sanctuarium van Tudela, waar de Hemel gewoonlijk onbewolkt is, was gekozen als de plaats, waar de kommissie zou arbeiden. Toen zij daar aankwam, was echter de lucht nevelachtig en met donderwolken bezet. De telegraaf naar Madrid is onmiddellijk te baat genomen en de kommissie heeft zich, voorgelicht door dat middel, begeven naar den kant, waar men vernam dat kans bestond op eene onbedekte lucht. Zij heeft dan ook het voorregt gehad, de eklips in haren geheelen luister te kunnen waarnemen.

De totale zonsverduistering is begonnen ten 2 ure 57 min. 34 sek. 7, en heeft 3 min. 14 sek. 3 geduurd. De heer *Leverrier* zet de bezwaren uiteen, met welke de kommissie te kampen heeft gehad, om in een zoo hoogst kort tijdsverloop de meest gewigtige waarnemingen te doen. Zij heeft ook gebruik gemaakt van het middel der photographie en zes zeer goed geslaagde lichtteekeningen van het merkwaardige natuurverschijnsel verkregen, welke het onderwerp van een naauwkeurig onderzoek zullen uitmaken.

Het verslag van den heer *Leverrier* meldt, o. a., dat *voorloopig* de kommissie, daarlatende de lichtende aanhangsels om de schijf van de maan, tot het besluit is gekomen, dat de zoogenaamde *auréole* of *lichtkroon* tijdens de geheele zonsverduistering het gevolg is der *diffractie*, en dat de fraaije koperachtige kleuren, welke aan den gezigteinder worden waargenomen, op het oogenblik dat de totale eklips aanvangt, moeten worden toegeschreven aan den invloed van den atmospheer der aarde.

Tijdens de geheele verduistering was het nog zoo licht, dat de kommissie heeft kunnen lezen en schrijven, zonder gebruik te maken van de lampen, waarvan zij zich voorzigtigheidshalve had voorzien.

— Uit Dedemsvaart schrijft men: Den 30. Julij jl. is aldaar op eene vergadering door de verveeners gehouden, besloten om de prijzen van den turf aanmerkelijk te verhoogen en zulks ter oorzaak, dat er, ofschoon er zeer veel nieuwe turf wordt afgevoerd, echter door den aanhoudenden regen eene verbazende hoeveelheid van den laat gegravenen turf zal verloren gaan. De toekomst laat zich derhalve voor den verveener niet gunstig aanzien.

— Uit Dantzig schrijft men aan het *Handels en-Effectenblad*: In de op den 30. Julij gehouden konferentie van het kongres der gezamenlijke direkteurs van Duitsche ijzeren spoorwegen, is besloten, de Amsterdamsche Rijnspoorwegmaatschappij in het algemeen verbond op te nemen, en voorts dat Amsterdam waarschijnlijk voor het volgende jaar tot de plaats der bijeenkomst van het kongres zal gekozen worden.

— De heer *P. v. Limburg*, te Rotterdam, werd gister aannemer van den Rijnspoorweg tot het bouwen van een steenen hoofd en van de fundering, in verband tot een later op te trekken afsluitingsmuur te Rotterdam, voor *f* 7500.

— Gister is een hevige brand uitgebarsten in een der eesten der garancine-fabrijk van de heeren *Salomonson en Comp.* te Capelle a/d IJssel; hoewel men den brand spoedig meester was, is nogtans de gansche eest met den inboedel verbrand.

— De *Revue et Gazette des Théatres* verhaalt van *Pietro Boccomini*, onlangs op 39jarigen leeftijd te Amsterdam overleden, en die niet alleen een verdienstelijk lid van *Ristori's* tooneelgezelschap, maar ook een talentvol dramatisch auteur was, dat hij in 1849 met twee dolksteken op een afstand van vier vingers onder het hart getroffen werd en de moordenaar zich snel verwijderde met den uitroep: »O God! ik heb mij vergist!" Nooit heeft *Boccomini* volkomen kunnen herstellen van de gevolgen van dien moordaanslag, welks bedrijver niet ontdekt werd.

— Een soldaat te Leeuwarden, die des nachts de hulpkazerne ontvlugten wilde, is in de daar langs stroomende vaart verdronken.

WATERHOOGTE.

Arnhem, 2 Aug, 1,89. El. + AP. 8,84. Gev. 1 d.

TURIJN, 31 Julij.

Een tweede schrijven van *Alexander Dumas* aan *Carini* luidt als volgt:

»Waarde *Carini!*

»Duizendmaal vraag ik u verschooning, dat ik gisteren mijn schrijven bij het meest belangwekkend punt heb afgebroken; maar, zie, ik was, gelijk al onze dappere Italianen, dood moede. Ik had, even als de generaal, behoefte aan een glas water, een stuk brood en slaap. Hoezeer hij mij tot den volgenden morgen bij zich wilde houden, kon hij mij toch geen ander bed aanbieden dan het zijne, nl. de straatsteenen of het kerkportaal. Ik gaf de voorkeur aan het oeverzand. Ik had vier mijner matrozen aan den oever ten westen der baai besteld. Zij moesten mij eene tent oprigten en mij met eene sloep wachten. Zij waren er. De generaal verwachtte een nachtelijken uitval der Napolitanen en had daarom bevel gegeven, naauwlettend de naar het kasteel leidende poorten te bewaken en barrikaden op te werpen. Voor ik op weg ging, wilde ik zien hoe zijne bevelen waren nagekomen. Ik bezocht die poorten; een van vermoeidheid bijna neêrvallende schildwacht bewaakte ze te midden van een vijftiental slapende manschappen. Hij moest steeds in beweging blijven, om niet in slaap te vallen, en zelfs staande sliep hij. Wat de barrikaden betreft, had men eenige tafels, stoelen en planken opeengeworpen, waarover een kind kon heenspringen; zij die met het werk belast waren, waren op hun naauwelijks begonnen arbeid ingeslapen. De dapperen dachten even als de Spartanen van *Leonidas*, dat hunne borsten voldoende wallen waren om den vijand tegen te houden. Ik verliet de stad, Gode biddende dat het generaal *Bosco* niet mogt invallen in die levende en onwrikbare wallen bres te schieten. Op een vierdemijl van de stad vond ik mijne matrozen. Ik wierp mij op het tapijt uit mijne sloep en sliep in, gerust gesteld dat de menschheid nevens wat laag is toch aan wat grootsch en verheven is het aanzijn schenkt, en dat *Frans II* en *Maniscalco* ten minste *Victor Emanuel* en *Garibaldi* tot tijdgenooten hebben.

»De nacht ging, tegen alle verwachting, rustig voorbij. Met het krieken van den dag stonden wij op. Het toilet was spoedig gemaakt; wij sprongen in de sloep en seinden het jacht, dat wegens de groote diepte niet had kunnen ankeren, zoo na mogelijk aan den oever te komen. Tegen half zes waren wij aan boord. De fusillade was weer begonnen, maar van de havenzijde. De kapitein zet koers naar het noordoosten. Er woei slechts een flaauw koeltje, en ondanks ons verlangen om aan de andere zijde van het schiereiland te komen, maakten wij slechts twee knoopen in het uur. Eerst tegen negen uur hadden wij dan ook de kaap van Melazzo omgezeild. Het eerste wat wij zagen was de Tukeri, door een twintigtal vaartuigen gesleept. Een visscher zeide ons, dat het schip den vorigen avond zijn regterrad gebroken had. *Garibaldi* miste dus een zijner krachtigste hulpmiddelen. De oever van het schiereiland had het voorkomen van een kamp: een twintigtal huisgezinnen was er onder tenten gelegerd; anderen waren aan boord van kleine nabij den oever geankerde vaartuigen, die door de steile helling van den berg voor het geschut van het fort beveiligd waren, anderen bevonden zich in door de zee gevormde natuurlijke grotten. Wij kozen ruiterlijk het ruime sop en zeilden onder het geschut van het fort door; ik had mijn eigen vlag geheschen. Generaal *Bosco* achtte ons zijn toorn onwaardig en liet ons op anderhalve kabelslengte van het fort voor anker komen. Van daar konden wij op de pleinen van het fort opgehoopte Napelsche, Beijersche en Zwitsersche soldaten zien. De uitgestrekte gebouwen konden niet alle troepen bevatten. Wat overschoot braadde in eene hitte van 35°. De Tukeri, nog steeds door de sloepen gesleept, voer ons op vijftig meters afstand voorbij en ankerde in de baven. Het geschut van het fort bleef zwijgen en liet haar rustig die manoeuvre uitvoeren. Dit scheen ons een goed voorteeken, en wij meenden dat tusschen de Italianen en de Napolitanen onderhandelingen waren geopend. Dit geloof grondde zich niet alleen op het zwijgen van het geschut, maar ook op het ophouden van het geweervuur. Naauwelijks lagen wij voor anker, of een vaartuig met een *rood-hemd* er op (zoo worden de Garibaldisten op geheel Sicilie genoemd) kwam op ons af. De generaal liet mij weten dat ik in de haven zou komen en achter de Tukeri gaan liggen. Een kwartier later waren wij er, en ging ik aan boord van de Tukeri. De generaal wachtte mij, vrolijk en opgeruimd als naar gewoonte; het is onmogelijk een zoo rustig, helder gelaat te zien als het zijne: dat is inderdaad de rustende leeuw, gelijk *Dante* zegt. Er was nog geene gemeenschap tusschen het fort en hem geopend, maar juist het groot aantal der Napolitanen stelde hem gerust. Hij was van meening, dat het fort niet voor een langdurig beleg geproviandeerd was, en het dus weldra gebrek aan levensmiddelen en ammunitie zou hebben. Terwijl wij stonden te praten kwam een schuitje aanroeijen; de generaal sprak eenige woorden met den man die er in zat en gaf daarop zijnen adjudanten bevelen. Een hunner fluisterde mij in: »Tijdingen uit Messina; we zullen nu voor twee handen werk krijgen." Wat den generaal betreft, hij zeide slechts: »Laat ons uw vaartuig eens bezien." Men bragt hem iets te teekenen; het was een voor hem geopend krediet van 500.000 frs. Na het geteekend te hebben, nam hij even mijn vaartuig in oogenschouw, en zeide: »Als ik rijk was zou ik zulk een scheepje willen hebben." Dus, hoort het wel, Sicilianen, mijne bondgenooten, Italianen, mijne broeders: een man die over het goed en bloed van Sicilie beschikt, die nu Piemont twee millioen onderdanen geeft, die man is niet rijk genoeg om een scheepje van 25000 frs. te koopen. Gisteren vergeleek ik hem bij *Cincinnatus*, maar bij dien man die, om den avond na een gevecht het hoofd ter rust te leggen, niet heeft dan het zadel van zijn paard, bij dien man was *Cincinnatus* millioenair. *Cincinnatus* keerde, na de wapenen te hebben afgelegd, tot zijne ploeg terug. *Cincinnatus* had dus eene ploeg. Had hij eene ploeg dan had hij ook landerijen. *Garibaldi* heeft niets dan zijne rots van Caprera. Wij gingen op mijn jagt, men ledigde eene flesch champagne in de glazen die ik uit het koninklijk paleis van Palermo heb genomen en die mij door den op koning *Frans* behaalden buit

zijn, en wij dronken op Italië. *Garibaldi* dronk water zijn gewonen drank. Terwijl wij onder de verdektent zaten te praten stond *Garibaldi* plotseling op. Een stoomvaartuig, van den kant van Palermo komende, voer de kaap om. Met een zeemansoog had *Garibaldi* het herkend. »Daar is het", zeide hij, en mij de hand reikende, liet hij er op volgen: »tot weêrziens, keer naar Palermo terug; ijver er zooveel mogelijk voor onze zaak; ik moet aan boord van dat vaartuig." Wij drukten elkaâr de hand en hij ging aan land. Een paard stond voor hem gereed. Hij reed de straten van Melazzo in en verscheen eerst na een kwartier weder aan den oever. Inmiddels was het stoomvaartuig naderbij gekomen, en was mijn scheepje tot uitzeilen gereed gemaakt. Al mijn matrozen waren het eens dat het schip een Engelschman was, maar het heesch geene vlag. Al de Siciliaansche schuitenvoerders waren, in de verwachting dat passagiers zouden landen, naar de geheimzinnige stoomboot gevoerd. Op het oogenblik dat zij er geen honderd en wij geen vijftig meters meer van af waren, zag men een ligte rookwolk op het platform van het fort, en te gelijker tijd hoorden wij een kanonschot en het fluiten van een kogel. De kogel viel tusschen de schuiten, en de boot ging meer in zee een ganschen waterhoos opwerpende. O! *Carini*, wat hadt ge gelagchen als ge de verwarring onder de schuitenvoerders gezien hadt. Eenigen namen de wijk achter ons yacht, eene zwakke schuilplaats, naauwelijks toereikend om voor een musket of revolver-schot te beveiligen. Te midden dier schuiten, die als een hoop verschrikte vogels dooreenschoten, ging één in regte lijn voorwaarts, onwrikbaar als hij die er in was. Dat was dan ook *Garibaldi*. Het fort bleef schieten maar de kogels gingen te hoog of te laag, niet eene trof de boot. Eerst bij het achtste schot heesch deze zijne vlag. Het was de Engelsche. Desniettemin viel nog een schot, maar ook het laatste. Wij waren naauwelijks dertig meters van de boot. Zij wendde ons haar voorsteven toe en wij lazen er op: City of Aberdeen. De generaal ging aan boord juist op het oogenblik dat wij voorbij voeren. Hij wenschte ons nog goede reis en stoomde toen uit alle magt voort. Tien minuten later verdween hij om de kaap. Ziedaar, waarde *Carini*, alle bijzonderheden, die ik u kan meêdeelen, maar ik sta voor de juistheid in. Morgen of overmorgen, al naar de wind waait, zal ik dat schoone Palermo zien, dat mij tot zijn burger gemaakt heeft, en u de hand drukken.

»Trots en hart zullen dus tegelijk bevredigd worden."

BERLIJN, 1 Augustus.

Men leest in de *Köln. Ztg.*, dat de jezuïten te Rome, zoowel novicen als geordende geestelijken, zich in de laatste dagen burgerkleeding hebben aangeschaft, ten einde daarvan bij eventuele ongunstige omstandigheden gebruik te kunnen maken.

LONDEN, 1 Augustus.

De *Morn. Chron.* is zeer ingenomen met *Napoleon's* schrijven aan graaf *de Persigny*, dat hij zeer rond en openhartig noemt. Het blad houdt het er voor, dat het *Napoleon* werkelijk ernst is met hetgeen hij er in zegt, en meent, dat als Frankrijk zich tot Engeland wendt, Engeland zich niet moet afwenden. »De keizer, besluit het blad, wil den vrede. Hij zegt het ons. Het hangt van het Engelsche volk af, dezen stap als openhartig en welgemeend op te nemen."

De *Morn. Post* beoordeelt over het geheel het schrijven niet ongunstig maar maakt vele reserven. O. a. zegt het blad, *Napoleon* zegt te regt: — Ik zie niet hoe ik aan de openbare meening van mijn land zou kunnen weerstand bieden. Maar op een goeden dag kan die opinie een groot geschil met Engeland uitlokken en hem die aan het hoofd van den staat is ondanks zich zelven tot eene politiek dwingen, die hij niet gekozen zou hebben. Het doel onzer wapeningen is, dat wij onzen regtmatigen invloed kunnen uitoefenen op de openbare meening van Europa en van Frankrijk, die zoo wij de dwaasheid hadden van onzen rang en onze kracht af te dalen, met onze zwakheid waarschijnlijk haar voordeel zou doen.

Omtrent de sterkte der Fransche Marine, zegt het blad, dat hoe zwak die dan ook door *Napoleon* genoemd wordt, zij juist eene hoofdaanleiding tot de onrustbarende geruchten is.

Ten zeerste blijft het blad zich verklaren tegen eene interventie in Syrië, voor dat men althans de Porte zelve pogingen heeft laten doen om orde en rust te herstellen. Die interventie toch zou slechts eene bron van ijverzucht en misnoegen worden. Het verheugt zich echter, dat de keizer Engelands medewerking in deze gezocht heeft en het *status quo* verlangt te behouden.

Aan het Iersche blad *Tipperary Examiner*, dat de Italiaansche staatkunde der Fransche regering tegen de aanvallen der andere Katholieke dagbladen van Ierland met warmte verdedigd heeft, is de eer te beurt gevallen, daarvoor eene dankbetuiging van keizer *Napoleon* te ontvangen. Dit schrijven is door den partikulieren sekretaris des keizers, den heer *Mocquard*, geteekend en luidt als volgt:

»Wanneer in een land de dagbladpers in hare hartstogtelijkheid, zich zelve zoozeer vergeet, om de bedoelingen van een vreemden vorst te beleedigen en in een verkeerd daglicht voor te stellen, dan kan niets aangenamer en troostvoller zijn dan te zien, dat een bekwaam en onbaatzuchtig schrijver uit vrijen wil tot de verdediging van dien vorst optreedt. Zulk een schrijver zijt gij mijnheer. Gij bezit de buitengewone verdienste, aan den algemeenen, overweldigenden aandrang weerstand te hebben geboden, en tegenover de verkeerde gevolgtrekkingen een onpartijdig oordeel, en tegenover de kwaadwillige beschuldigingen een geruststellend woord gesteld te hebben. Langzamerhand werden uwe bemoeijingen met een goeden uitslag bekroond en al is ook de dwaling nog niet geheel en al overwonnen, dan is zij toch veel verminderd. Zoo groot is de kracht der waarheid, die uit uwe woorden spreekt! Ik heb met een opregt genoegen verschillende in uw geëerd blad opgenomen artikelen aan den keizer voorgelegd en Z. M. heeft mij belast u zijne welgemeende erkentelijkheid daarvoor te betuigen. Ontvang, enz.

PARIJS, 1 Augustus.

's Keizers brief aan graaf *de Persigny* luidt in zijn geheel als volgt:

Waarde *Persigny!*

»De zaken schijnen mij zoo verward, ten gevolge van het sedert den Italiaanschen oorlog verwekt wantrouwen, dat ik u schrijf, in de hoop, dat een openhartig gesprek met lord *Palmerston* het kwaad zal verhelpen.

»Lord *Palmerston* kent mij, en als ik iets verzeker zal hij mij gelooven. Welnu dan, gij kunt hem van mijnentwege, op de meest formeele wijze, zeggen, dat ik sedert den vrede van Villafranca slechts ééne gedachte, één doel gehad heb, namelijk een nieuw tijdperk van vrede te doen aanvangen en in vrede te leven met al mijne naburen, en vooral met Engeland.

»Ik had van Savoye en Nizza afgezien; alleen de buitengewone uitbreiding van Piemont deed mij weder het verlangen koesteren, werkelijk Fransche gewesten met Frankrijk vereenigd te zien.

»Maar, zal men mij tegenwerpen, gij wilt den vrede en gij vermeerdert Frankrijks krijgsmagt bovenmate. Ik ontken dit ten volle. Mijne vloten, mijn leger hebben voor niemand iets dreigends. Mijne stoomoorlogsvloot is zelfs op verre na niet voldoende voor het behoeften, en het aantal stoomschepen is op verre na niet zoo groot als het aantal zeilschepen, ten tijde van koning *Lodewijk Philips* noodig geoordeeld.

»Ik heb 400,000 man onder de wapenen, maar trek daarvan af 60,000 man in Algerie, 6000 te Rome, 8000 in China, 20,000 gendarmen, de zieken, de miliciens, en gij zult bekennen, wat ook waar is, dat het effektief mijner regementen geringer is dan onder het vorig bewind. De eenige vermeerdering van kaders was de oprigting der keizerlijke garde.

»Hoezeer overigens den vrede verlangende, wensch ik ook de krijgsmagt des lands op den best mogelijken voet in te rigten; want mogen de vreemdelingen als in de jongste oorlogen slechts de fraaije zijde gezien hebben, ik heb van nabij de gebrekkige zijden gezien en ik wil daarin verbetering aanbrengen. Dit in aanmerking genomen, heb ik sedert den vrede van Villafranca niets gezegd, noch zelfs gedacht, dat iemand ongerust zou kunnen maken.

»Toen *Lavalette* naar Konstantinopel is vertrokken, bepaalden de instruktiën die ik hem meêgaf zich hiertoe: »Wend alle pogingen aan om het *status quo* te doen voortduren;" Frankrijks belang is, dat Turkije zoo lang mogelijk leve.

»Nu doen zich de moordtooneelen in Syrië op, en men schrijft dat ik zeer verheugd ben eene nieuwe gelegenheid te vinden om een oorlogje te voeren of eene nieuwe rol te spelen. Inderdaad, men kent mij al zeer weinig gezond verstand toe. Zoo ik dadelijk eene expeditie heb voorgesteld, dan is dat omdat mijne gevoelens ook die waren van het volk dat mij aan zijn hoofd heeft gesteld, en omdat de tijdingen uit Syrie mij met verontwaardiging vervullen.

»Intusschen was mijne eerste gedachte, mij met Engeland te verstaan. Welk ander belang, dan dat der menschheid, kan mij nopen troepen naar dat land te zenden? Zou het zijn, omdat het bezit daarvan mijne magt zou vermeerderen? Kan ik het mij verbergen, dat Algerie, in weerwil van de toekomstige voordeelen, eene bron van zwakheid voor Frankrijk is, dat gedurende dertig jaren daaraan zijn zuiverste bloed en zijn goud heeft gewijd? Ik heb het in 1852 te Bordeaux gezegd en mijne zienswijze is nog altijd dezelfde.

»Er zijn groote veroveringen voor mij te maken, maar alleen in Frankrijk. Zijne inwendige organisatie, zijne zedelijke ontwikkeling, de vermeerdering zijner hulpbronnen, hebben nog onmetelijke verbeteringen te maken. Dáár bestaat een veld, uitgebreid genoeg voor mijne eerzucht, en toereikend om daaraan te voldoen.

»Het was mij moeijelijk, mij met Engeland te verstaan, ten aanzien van Midden-Italie, omdat ik gebonden was door den vrede van Villafranca. Wat Zuid-Italie betreft, daaromtrent ben ik vrij van elke verbindtenis, en ik wensch niets liever dan eene overeenstemming, niet enkel op dat en andere punten, maar, in naam des Hemels, laten de uitstekende mannen, die aan het hoofd van de Britsche regering zijn geplaatst, kleingeestigen naijver en ongeregtvaardigd wantrouwen ter zijde stellen.

»Laat ons elkander te goeder trouw begrijpen, gelijk eerlijke mannen, als wij zijn, en niet als dieven, die elkander wenschen te bedriegen.

»Om mijne bedoeling kort zamen te vatten, zie hier mijne innigste gedachte: Ik wensch dat Italie den vrede erlange, onverschillig hoe, maar zonder vreemde interventie, en dat mijne troepen Rome kunnen verlaten, zonder de veiligheid van den Paus in gevaar te brengen. Gaarne zou ik zien, dat ik niet verpligt ware, de expeditie naar Syrie te ondernemen, en ik elk geval haar niet alleen te ondernemen; in de eerste plaats, omdat zij groote uitgaven zou vereischen, en ten tweede, omdat ik vrees, dat zij de Oostersche kwestie zou verhaasten. Maar, van den anderen kant, zie ik niet in, hoe ik aan de openbare meening van mijn land weêrstand zal kunnen bieden, die nimmer zal begrijpen, dat wij ongestraft kunnen laten niet alleen den moord, op de Christenen gepleegd, maar ook het verbranden van onze konsulaten, de beleediging, onzer vlag aangedaan, en de plundering der kloosters, die zich onder onze bescherming bevonden.

»Ik heb nu alles gezegd wat ik denk, zonder iets te verbloemen of achterwege te laten. Maak van uw brief zoodanig gebruik als gij gepast zult oordeelen.

»Geloof aan mijne opregte vriendschap. NAPOLEON."

Uit Napels meldt men, dat het huwelijk van den graaf van Trani met eene prinses uit zijne familie wegens de ernstige gebeurtenissen is uitgesteld.

— 2 *Aug.* Rente op tijd 3 pCt. 68,15; Fr.-Oost. Spw. 510; Sp. 3 pCt. $47\frac{7}{8}$, $1\frac{3}{4}$ pCt. $39\frac{1}{2}$.

BRUSSEL, 1 Augustus.

De lust der Belgen, om hunnen koning overal te zien, en met de zijnen te ontvangen, wakkert meer aan. Reeds zijn Z. M. nieuwe uitnoodigingen gezonden van Antwerpen, Mons, Doornik, en andere plaatsen. Z. M. zal echter, om alle opschudding te vermijden, en den schijn van eenige demonstratie van zich af te werpen, eerst in September een nieuw reisje door het rijk doen. Men hoopt, dat in dien tusschentijd de gemoederen een weinig bedaard zullen zijn, en de vrees voor Frankrijk meer verdwenen; zoodat de anti-fransche strekking, die men aan 's konings ontvangst thans zou hechten, werd op zijde geschoven. *Leopold* is steeds voorzigtig genoeg geweest, om alle moeijelijkheden te vermijden.

Z. M. de koning der Nederl. heeft den heer *Briort*, direkt. der gemeente-aangelegenheden bij het depart. van binnenl. zaken, benoemd tot officier van de Orde van de Eikenkroon.

In Erkelens waren onlangs eenige Franschen, die, tijdens het feest van 's konings troonsbestijging het *leve de keizer! leve Leopold!* lieten hooren, doch die men al zeer spoedig over de grenzen terug bragt, om aldaar hunne kreten te herhalen zooveel zij wilden; in Belgie deden ze geen genoegen.

Men leest het volgende in de *Beurzen-Courant*: men zegt te Brussel, dat met het dertigjarig jubilé van den koning, dus van toekomende jaar af, de September-feesten zullen veranderd worden in Julijfeesten. Dit ware inderdaad zeer wenschelijk. Waarom pijnlijke herinneringen voor de Hollandsche natie doen herleven, op een oogenblik, dat een ieder, zelfs die, welke deelnamen aan de omwenteling van 1830, gevoelen dat Holland onze eenige trouwe en onbaatzuchtige bondgenoot zal zijn, indien eens ons volksbestaan wordt bedreigd.

Hollands overoude, roemrijke politiek is de gewapende onzijdigheid. En zoo het vroeger aan Europesche oorlogen deelnam, was het doorgaans om dit grondbeginsel der onzijdigheid te doen eerbiedigen door magtige, doch trouwelooze naburen.

Richelieu stelde eens aan Holland voor, Belgie onderling te deelen! Nederland verstiet dit aanbod. Hernieuwde *Napoleon III* diezelfde vraag, verontwaardiging ware het Nederlandsche antwoord. Holland zou niet zeggen: »Geef mij de Vlamingen, en neem de Walen." Holland zou zeggen: »Mijne eer zal ik behouden; mijn woord gestand doen. (Je maintiendrai)".

Waarom dan verder die edelmoedige broeders door onze September-feesten te beleedigen? De September-dagen braken slechts aan, nadat in de Staten-Generaal, met toestemming van Noord en Zuid, de bestuurlijke scheiding reeds was beslist. Later moest Holland zijne krijgseer behouden, de verdragen en de vereeniging der Nederlanden, zoo mogelijk, handhaven. En *van Speyk* toonde aan Europa, dat de *Trompen* en *Wassenaers* noch niet uitgestorven waren; Oranje verpletterde den opstand in den tiendaagschen veldtogt, en de schim der helden zweeft over Nederland als eene bedreiging tegen den dwingeland, die zou durven zeggen: het Nederlandsche volk moet verdwijnen!

Ook de *Independance*, de *Carillon*, *Sancho* en andere bladen zeggen, dat het meer dan tijd is, dat de droevige herinneringen van 1830 en 1831 worden uitgewischt, dat de *Brabançonne* worde veranderd, daar Holland en Belgie slechts één belang hebben te verdedigen, slechts één zelfden vijand hebben.

ADVERTENTIËN.

*** Getrouwd:
A. J. DIEPERINK
en
E. W. VAN CHARANTE.
's Gravesande, 2 Augustus 1860.

*** Getrouwd:
Mr. H. P. DE GAVERE
en
M. J. R. VEEREN.
Huize *Zuilenveld*.
Zuijlen, 2 Augustus 1860.

*** Voorspoedig bevallen van een welgeschapene DOCHTER, H. D. VAN OLST—VAN ROIJEN.
Utrecht, 31 Julij 1860.

*** Bevallen van een *ZOON*, Vrouwe G. WENTZKY—LAMBERT.
Utrecht, 1 Augustus 1860.

*** Den 28. Junij 1860 overleed te Utrecht, in den ouderdom van ruim 66 jaren, Mevrouw A. VAN VOS, weduwe van den WelEd. Heer C. LENS, in leven Notaris.
Wegens buitenlandsche betrekkingen wordt deze advertentie nu eerst geplaatst.
Eenige kennisgeving.

VENDUHUIS MARIAPLAATS.

*** Op Dingsdag 7 Augustus 1860, des voormiddags ten 10 ure, publieke verkooping van eene partij LAKEN, BUXKING, TRICO, CASTORINE en diverse MANUFACTUREN.
Te zien Maandag 6 Augustus van 10—4 ure.

*** De Notaris J. G. J. MOLL, ter standplaats Wageningen, zal op Dingsdag den 14. Augustus 1860, des namiddags ten vijf ure, in het Logement *het Hof van Gelderland*, te Wageningen, in het openbaar verkoopen:

Eene **HOFSTEDE**, gelegen in de buurtschap Achterberg onder Rhenen en aldaar bij het kadaster bekend in Sectie C, No. 625 tot en met 628, 632 tot en met 640*bis*, 654 tot en met 666 en Sectie G No. 211, 235 en 241, ter grootte van ongeveer 57 Bunders,
bij billetten breeder omschreven en op 31 Julij 1860 ingezet als volgt:

Perceel I, bestaande uit het HUIS, 2 KORENBERGEN, 1 SCHAAPSHOK, 65 Roeden BOOMGAARD, bijna 5 Bunders WEILAND, ongeveer 5 Bunders BOUWLAND, ruim 5 Bunders HEIDE en bijna 4 Bunders BOSCH- of HAKHOUT; alles te zamen 19 B. 75 R. 22 E.; ingezet op . ƒ 4,140.

Perceel II, bestaande uit 1 SCHAAPSHOK, ruim 4 Bunders BOUWLAND, ruim 3 Bunders BOSCH- of HAKHOUT, ruim 2 Bunders WEILAND, ongeveer 3½ Bunder HEIDE; te zamen 13 B. 53 R. 81 E., ingezet op . . . . ƒ 3,500.

Perceel III, zijnde een stuk BOUWLAND in den *Eng*, ter grootte van 3 Bunders 22 Roeden 30 Ellen; ingezet op . . . . ƒ 2,100.

Perceel IV, zijnde een stukje BOUWLAND in den *Eng*, ter grootte van 28 Roeden 20 Ellen; ingezet op . . . . ƒ 200.

en *de massa* der vier perceelen, of de geheele HOFSTEDE; ingezet op . . . . . ƒ 10.240.

Deze Hofstede is mondeling verhuurd aan JAN VAN WIJK tot 22 Februarij 1862, ten opzigte van welken huur de koopers, te rekenen van 22 Februarij 1861, in de plaats der verkoopers zullen treden.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten huize van den Heer BUDDINGH te Rhenen en ten kantore van den Notaris MOLL te Wageningen.

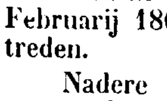

*** Op Zaturdag 18 Augustus 1860, savonds ten 5 ure, zal de Notaris DE BALBIAN VAN DOORN, te Utrecht, in het Gebouw Achter St. Pieter, verkoopen:
a. Een HUIS in de Paauwsteeg, H. 212; *b*. een HUIS in de korte Smeesteeg, A. 439; *c*. een HUIS aan den Steenweg, D. 459; *d*. twee HUIZEN in de Lijnmarkt, E. 44 en 57; *e*. een HUIS buiten Catharijne, aan den Vleutenschenweg, L. 59; *f* vijf HUIZEN of zes WONINGEN, met ruim 3 bunders MOESLAND, buiten de Weerd, aan de Roodebrug, M. 585. 586. 587. 588. 591. 592 en *g*. een HUIS, SCHUUR en ruim een bunder MOESLAND, in Abstede, aan de Oudwijkerveld- of derde Baansteeg, alles onder Utrecht. Breeder bij biljetten en te bevragen bij genoemden Notaris DE BALBIAN VAN DOORN, te Utrecht.

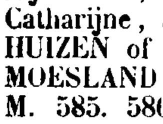

*** De Notaris VAN GEYTENBEEK, gevestigd te Harmelen, zal op Dingsdag den 21. Augustus 1860, des voormiddags 11 ure, in het Gemeentehuis te Kockengen veilen en verkoopen:
Eene HUIZINGE, ERVE, GROND en TUIN, staande en gelegen te Kockengen in het Dorp, aan de Noordzijde van de Nieuwstraat, in de onmiddelijke nabijheid der Kerkgebouwen van de Hervormde, Roomsch Catholijke en Christelijk Afgescheidene Gemeenten.
Breeder bij billetten.

Verkooping van Raspaarden.
Nader Voorloopig Berigt.

*** In de maand September e. k. (plaats en dag later te annonceren), zullen ten overstaan van den Notaris J. H. VAN SCHERMBEEK, te Utrecht, worden verkocht: **Negen RASPAARDEN**, Oud van 9 tot 1½ jaar, Maat van 1.65 tot 1.52 El, door de hengsten Tarick, (volbloed Engelsch Ras), Aourenzep (Arabisch Ras) en Young Sylvan (half bloed) en Cleeflandschen Hengst.

*** Door voortdurende ziekte, wordt ter **overneming aangeboden** eene TIMMERMANS-AFFAIRE, met daartoe behoorende ruime HUIZINGE, KELDERS, groote SCHUUR, benevens TUIN, een en ander ook voor een magazijn geschikt. Ruim BOVENHUIS met 7 Kamers en aparten Opgang, staande op een der beste standen binnen de stad Utrecht. Te bevragen met franco brieven, onder de letter X, aan het bureau der Utrechtsche Courant.

*** **THEOD. FINGER** berigt, dat zijn Atelier thans weder voorzien is van een bekwaam PHOTOGRAAF en RETOUCHEUR, zoodat hij weder in staat is aan de strengste eischen dezer kunst te voldoen.

*** Een Huisonderwijzer in de **Fransche** en **Duitsche** talen, en de **Wiskunde**, die zich vooral toelegt op grondig onderwijs, zag zich nog gaarne met eenige Privaatlessen belast.
Brieven franco onder lett. Z. Z. bij de Boekh. NOLET & ZOON te Utrecht.

Nederlandsche- Fransche- en Belgische- Spoorwegen.
PLEIZIERREIS
van NEDERLAND naar PARIJS.

FEESTEN VAN DEN 15. AUGUSTUS 1860.

Halve prijs voor heen en terug.

Van Amsterdam	2. kl. ƒ 24.—	3. kl. ƒ 16.50.
Van Arnhem	id. - 25.—	id. - 17.50.
Van Utrecht	id. - 22.50	id. - 16.—
Van Haarlem, etc.	id. - 24.—	id. - 16.50.
Van Leijden, 's Hage, etc.	id. - 22.—	id. - 15.50.
Van Rotterdam, Dordr. etc.	id. - 20.50	id. - 14.50.

ZONDAG 12 Augustus Vertrek naar Parijs. **VRIJDAG 17 Augustus** Terugkomst van Parijs.

In alle de Stations en Factorijen van de Nederlandsche- Rhijn-, Hollandsche Nederlandsche- Belgische Spoorwegen zullen er billetten afgegeven worden tot en met den 10. Augustus.

NED. RHIJN-SPOORWEG.

*** De Directie brengt ter kennis van het reizend publiek, dat te beginnen met 1. Augustus e. k. voor eerste en tweede klasse reizigers **doorloopende billetten voor heen** en **doorloopende billetten voor heen en terug**, worden uitgegeven, van Amsterdam, Rotterdam, Utrecht en Arnhem naar Bonn, Godesberg, Rolandseck, Remagen, Coblentz, Capellen (Ems), St. Goor, Bingen, Creuznach en Mainz, geldig voor alle treinen, gedurende vijf dagen na den dag der uitgifte, met regt van oponthoud te Keulen en op de boven Keulen gelegene Stations. Tusschen Deutz en Keulen worden de reizigers kosteloos per omnibus overgebragt van het eene Station naar het andere op de aldaar corresponderende treinen, wanneer deze niet op het Centraal Station aan elkander aansluiten. De retourbilletten genieten eene korting van 25 pCt. op de vracht voor heen en terug op den Nederl. Rhijnspoorweg en de Rheinische en Hessische Ludwigsbanen.
Amsterdam, 30 Julij 1860. DE DIRECTIE.

NEDERLANDSCHE
Rhijn-Spoorweg Maatschappij
en
ALGEMEENE POSTWAGEN ONDERNEMING
VAN GEND & LOOS.

*** De Directien van beide ondernemingen hebben de eer ter kennis van den Handel te brengen, dat zij, te beginnen met 1. Augustus 1860, zullen openen een met uitzondering van den Zondag **dagelijks doorloopend verkeer voor Koopmansgoederen** van Amsterdam, Rotterdam en Arnhem naar Amersfoort, vice versa, benevens tusschen Utrecht en Amersfoort. De vrachten zijn zeer billijk gesteld, en zijn daaromtrent nadere informatiën te bekomen aan de Stations en Factorijën van den Nederlandschen Rhijnspoorweg, mitsgaders aan de kantoren der onderneming *van Gend & Loos* te Amsterdam, Rotterdam, Arnhem, Utrecht en Amersfoort.
Den 30 Julij 1860.

NAAMLOOZE SCHROEFSTOOMBOOT MAATSCHAPPIJ
van Amsterdam op Utrecht.

Bij gelegenheid van de Paardenmarkt te Utrecht, op Maandag den 6. Augustus, zal de **Stoomboot** *Admiraal de Ruiter*, van de ligplaats te Amsterdam *aan de Beerebijt*, des morgens ten 4½ ure, en van Utrecht, ligplaats *buiten de Weerdbarrière*, des namiddags ten 3 ure vertrekken. DE DIRECTIE.

*** *De Pillen en Zalf van Holloway.* Het gebruik van dit uitmuntend geneesmiddel in gevallen van waterzucht is, naar wij hooren, met ongeloofelijk goed gevolg bekroond; daar het onmiddelijk op het bloed werkt, voorkomt het dat de bloedstorting kan plaats hebben in grooter hoeveelheid, dan de huid of melkvaten kunnen bevatten, en door den loop der afgezonderde vochten, zoowel als de circulatie van het bloed geregeld en gelijkmatig te doen plaats hebben, doet het dadelijk den voortgang van eene ongeregelde mengeling ophouden.

De Zalf van *Holloway* wordt ook met zeer goeden uitslag gebruikt als middel om door uitwaseming en inzuiging het water te ontlasten, hetwelk reeds in het enge weefsel vergaderd is Inderdaad, er schijnen geene kwalen te zijn, die aan de uitwerking dezer beide middelen kunnen weerstand bieden.

Door het vermeerderd debiet zijn de prijzen als volgt: Doosjes pillen à ƒ 0,80, ƒ 185, ƒ 3,00, ƒ 6,75, ƒ 13,50, ƒ 20,50. Potjes Zalf à 0,80, ƒ 1,85, ƒ 3,00, ƒ 13,-5, ƒ 20,95.

Zijn op franco aanvragen à contant te bekomen bij L. J. GROOTENDORST, te Utrecht; bij G. C. T. VAN DE ROEMER, te Amersfoort; en bij J. STRAATMAN, hoofddépôthouder te 's Bosch, alsmede te Londen, Strand, 244, en New-York 80 Maiden Lane. HOLLEWAY's etablissement.

MARKTBERIGTEN.

WIJK BIJ DUURSTEDE, 1 Augustus.

Roode Tarwe van ƒ 10.75 tot ƒ 12.75. Ruwarige dito van ƒ 12.50 tot ƒ 13.00. Rogge van ƒ 7.50 tot ƒ 8.50 Boekweit van ƒ 9.00 tot ƒ 9.50. Haver van ƒ 4.50 tot 5.00. Paardeboonen van ƒ 8.50 tot ƒ 9.00. Witte erwten van ƒ 8.80 tot 9.00. Boter per 5 Ned. oncen ƒ 0.40 tot 0.47 Eijeren de 100 stuks ƒ 2.50.

DORDRECHT 2 Augustus.

Granen, Zaden enz. De aanvoer van jar. n. Zeeuw., Vl. en Overm. tarwe was heden kleiner dan de vorige week, dezelve ging tot genoteerde prijzen iets beter van de hand. Jar. Zeeuws., Vl. en Overm. ƒ 11.50 a 12 00; n. dito ƒ 10.50 a 11.00; id. ger. en afw. ƒ 9.50 a 10.00. Rogge. Zeeuws., Vl. en Overm. iets trager, tot 10 ct. lager met meerder vraag. Gerst. N. winter wak en wankleurig van ƒ 5.00 tot 5.60 naar deugd verk. Haver. Zeeuws. en Inl. voeder ƒ 3.00 a 3.50; dikke ƒ 4.50 a 5.00. Boekw. Boss. en Geld. tot ƒ 235 en Frans. ger. kwal. tot ƒ 190 per 2100 Ned. pd. Boon. bruine van ƒ 12.50 tot ƒ 13.50. Witte boon. van ƒ 11.00 tot 12.00.

SCHIEDAM, 2 Augustus.

Granen. Verkocht: Rogge 148 pd. Wind. ƒ 200 6/w.; Gerst 133 pd Wind. ƒ 190 6/w.

MOUTWIJN,	per Ned. Vat zonder fust	ƒ 14.50.
JENEVER,	" " " " "	- 20.00.
AMST. PROEF,	" " " " "	- 21.50.

Alles zonder de belasting.

SPOELING per Ketel . . . . ƒ 1 20.

WAARNEMINGEN, gedaan op het Koninklijk Nederl. Meteorologisch Observatorium te Utrecht. (*Zonnenburg.*)

Aug.	Uren	Wind-rigt.	Wind-kr.	Barom. b. 0°	Ther. F.	Afwijk d. Temp.	Vocht-igh.	Gev. regen	Opmerkingen
			N ...						
2	2	wzw.	1.0	758.94	63.3	— 8.8	0.63	0.	Zw. bewolkt.
	10	wnw.	0.5	58.12	57.2	— 5.4	0.89	0.1	id.
3	8	w.	1.0	55.67	62.6	— 4.9	0.77	0.1	id.

Brest, Parijs, Portsmouth, Hartlepool, Plymouth en Utrecht.

2 Aug. 's morg Grootste verschil tusschen Portsmouth (+ 5.1) en Hartlepool (— 1.1) = 6.2 mm.

PRIJZEN DER EFFEKTEN.

AMSTERDAM 2 Aug. 1860.

NEDERLAND.					
Werkel. Schuld	2½ pCt.		63⅞	63 15/16	63⅞
dito dito	4	"	98½	98⅝	98 9/16
Amortisatie-Sindikaat.	3½	"	93⅛		
Handelmaatschappij. .	4½	"	133⅛		
Leen. Holl. Spoorweg	4½	"	100		
BELGIE.					
Certifik. bij *Rotschild* .	2½ pCt.		52⅞		
SPANJE.					
Obligatien	1½ pCt.		39½	39⅝	39⅝
Binnenl. Schuld	3	"	47 11/16	47¾	
Amortisable			20 15/16		
PORTUGAL.					
Obligatiën	3	pCt.	44 9/16	44⅝	44 9/16
dito 1856/59	3	"	42 9/16	42 11/16	42 9/16
RUSLAND.					
Oblig. bij *Hope en Co*.	5	"	101⅞		
Obligat. 1828 & 1829.	5	"	100½		
Certifikaten 1840 . . .	4	"	79¾		
Cert. 2e, 3e, 4e L.	4	"	81		
dito 1855 6e Serie . .	5	"	97¼	97 5/16	97¼
dito Adm. te Londen	4½	"	91⅛		
dito dito	3	"	61⅞		
Certifik. van Assign. .	6	"	59⅞		
Volgef. Spw.—Aand.			211¾	212½	211¾
POLEN.					
Obligatiën	4	pCt.	79½		
PRUISSEN.					
Obligatiën	5	"	103⅝		
OOSTENRIJK.					
Oblig. Metaliek	5	pCt.	51⅜	51½	51½
dito dito	2½	"	27⅜		
Oblig. Rente Am. . . .	5	"	74⅜	74½	74⅜
dito dito Nat. 1854. .	5	"	58⅝	58¾	58 11/16
Aand. 1854.			221	221½	

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.

Bijvoegsel bij No. 183 van de Utrechtsche Prov. en Stads-Courant.

Provinciale Staten van Utrecht.

Vervolg en slot der zitting van Maandag 16 *Julij.*

De heer *de Muralt* heeft met genoegen kennis genomen van het voorstel. Spr. behoort niet onder de leden die in 1851 de werkzaamheden hebben opgedragen aan den rijks waterstaat en meegewerkt hebben om de vroegere instelling van provinciale kameraars af te schaffen. Spr. vraagt niet wie den prov. ambtenaar zal surveilleren; hij zal gesurveilleerd worden gelijk de hoofdingenieur, des noods door dezen, en in allen gevalle door gedep. Staten. Er zijn gevallen waarin de provincie met de rijksbelangen strijdige belangen heeft, en in die gevallen kan men geen ander advies krijgen dan dat van den hoofdingenieur, als men geen provinciaal ambtenaar heeft. Wat ingevolge de wet of maatregelen van algemeen bestuur aan den hoofdingenieur is opgedragen, kan hem door de staten niet worden onttrokken; de provinciale ambtenaar zal het toezigt hebben over die zaken, waarover het niet bij de wet of maatregelen van algemeen bestuur aan den rijksambtenaar is opgedragen, en in die gevallen waarin gemeenschappelijke subsidien worden gevraagd, zullen zij gemeenschappelijk kunnen handelen. Spr. verlangt, dat die ambtenaar zich alleen bezig houde met het toezigt over die zaken van waterschappen, waterstaat enz., waarmede het rijk niets te maken heeft, waardoor zijne bemoeijingen niet zoo bijzonder groot zullen zijn, zoodat hij zich behalve voor de provincie ook zal kunnen bezig houden met werkzaamheden voor gemeentebesturen, waterschappen, dijkbesturen, enz., en dus behalve de toelage van de provincie ook voor die andere werkzaamheden toelagen zal kunnen ontvangen, zoodat zijne positie zoo goed zou kunnen worden dat welligt de hoofdingenieur zou kunnen verlangen met hem te ruilen. Een lid van Gedep. Staten zegt, hij zal geen toegang toe het archief hebben; maar het archief van den waterstaat bevat alleen zaken die het rijk aangaan, zoodat hij dien toegang niet behoeft; maar het archief waar de stukken betreffende louter provinciale eigendommen berusten, is bij het provinciaal bestuur. Moet hij in sommige gevallen van het archief van den waterstaat kennis nemen, dat zal hem dat ook wel niet worden geweigerd. Hetzelfde geldt wat de berigten van naburige provincien betreft; gesteld al dat hij er geen regt op had, dan is Spr. toch te zeer overtuigd van de welwillendheid der Rijksambtenaren dat zij die inlichtingen niet zouden weigeren. Het financieel, bezwaar weegt bij Spr. niets; hij wil zich niet eens in de door den heer *Pabst* aangevoerde cijfers begeven, die te ver zouden leiden; hij meent dat een traktement van *f* 1200 à 1600 met al die andere emolumenten meer dan toereikend ware. De *f* 800 aan de Rijks-ingenieurs zouden moeten blijven, want zij zijn een uitvloeisel uit het kon. besluit van 1849. Spr. zou alleen vragen of na drie jaren de herziening van dat besluit heeft plaats gehad. Er zijn provincien waar een prov. waterstaats-ambtenaar bestaat, maar al mogt Utrecht de eerste zijn, dan gelooft Spr., dat wanneer het voorbeeld in andere Prov. wordt nagevolgd, in Nederland een korps deskundigen nevens den waterstaat zal verrijzen waaraan men ook behoefte heeft, en men niet meer bij kwestiën met het rijk in de onmogelijkheid zal zijn een nader onderzoek in te doen stellen, door van het Rijk onafhankelijke ambtenaren.

De heer *v. Beeck Calkoen* meent dat geen voorstel is gedaan tot wijziging van het besluit van 1850, maar alleen aan de orde is de vraag: of de verg. eene komm. zal benoemen om zich te laten voorlichten.

De *Voorz.* meent dit ook, maar tevens dat juist in dien zin de zaak besproken wordt.

De heer *Cordes* acht zich na al het gesprokene ontslagen, deze zaak nog nader toe te lichten; doch wenscht hij de voorstanders van een provincialen waterstaat te ontmoeten op het gebied der cijfers, en meent, dat het bewijs door hem zal geleverd worden, dat het geopperde plan veel kostbaarder is dan het thans bestaande, en dientengevolge de goedkeuring van de voorstanders van de inkrimping van de prov. begrooting (zullen zij konsekwent handelen) niet zal kunnen wegdragen. Vóór 1850 bestond een provinciale waterstaat, waarvan de gezamenlijke kosten beliepen *f* 3500 's jaars; later in 1850 of 1851 is door Gedep. Staten eene berekening voorgelegd, dat wanneer men de belangen van den prov. waterstaat aan de rijksambtenaren van den waterstaat opdroeg, daardoor eene bezuiniging van *f* 716.66 's jaars zoude worden verkregen, afgescheiden van het groot voordeel, dat dezelfde ambtenaren de waterstaatszaken voor het rijk en de provincie waarnamen en hetwelk door de vergadering is aangenomen. Sedert zijn de werkzaamheden zoodanig vermeerderd, dat men dezerzijds onbillijk zoude handelen, wanneer aan die ambtenaren voortaan niet eenige meerdere vergoeding, minstens van reiskosten wierd toegekend. Men achtte het billijk die verhooging daarvoor te bepalen op *f* 550, en voor nog één opzigter aanvankelijk *f* 600, zoodat het gezamenlijk bedrag voor 't vervolg zal beloopen ruim *f* 3933; later wanneer daarvan wegvalt het pensioen of traktement van *J. Lit*, dan wordt die som teruggebragt tot *f* 3380. Nu is gezegd dat de provinciale ambtenaar een wetenschappelijk man moet zijn. Spr. stemt dat toe; maar hoe worden die wetenschappelijke menschen bij den waterstaat door het rijk bezoldigd? Bij Kon. besluit van 8 Febr. 1849 is onder anderen bepaald, voor een hoofdingenieur 2e kl. *f* 2400, voor een ingenieur 1e kl. *f* 1800, en hierbij hebben dezen het vooruitzigt op bevordering en pensioen, dat bij de provincie niet het geval is. Vóór 1850 werd door de provincie uitgegeven, alleen voor den konduktenr van den waterstaat en den kameraar der wegen *f* 1900; Spr. gelooft dus niet te hoog te schatten als hij het traktement van den persoon in kwestie raamt op minstens *f* 2000 's jaars; aan den ingenieur in het achtste distrikt wordt daarenboven door het rijk verstrekt voor reiskosten *f* 800: de aan te stellen provinciale ambtenaar zal daarvoor wel *f* 700 mogen genieten; twee opzigters worden voor de dienst vereischt, op een gezamenlijk traktement van *f* 1600 met *f* 100 aan elk voor reiskosten. Hierbij moet gevoegd worden de bij het zoo evengenoemde Kon. besluit steeds verpligte bijdragen van $^2/_3$ in het abonnement voor reiskosten aan de ambtenaren van den rijks waterstaat ad *f* 533.34. Spr. komt aldus reeds tot een bedrag van *f* 5033 en voegt hij daarbij het traktement van *Litt*, alsdan tot *f* 5583. Spr. meent nu dat de spreker uit Utrecht, die tevens lid der komm. voor de begrooting is geweest, zich aan eene onbegrijpelijke inkonsekwentie schuldig maakt, door eenerzijds aan te dringen op inkrimpingen op de begrooting (bezuinigingen zijn het niet) en anderzijds eene verhooging van uitgaven voor te staan, waarvan het nut niet is gebleken, ten minste Spr. kan uit ondervinding van 10 jaren als lid van Gedep. Staten verklaren, dat de rijksambtenaren van den waterstaat zich steeds met loffelijken ijver van hunne betrekking tot de prov. hebben gekweten. Spr. vermeende dat te moeten aanvoeren, om het meer aannemelijke van het voorstel van Gedep. Staten boven dat der komm. te doen uitkomen.

De heer *Bastert* merkt aan dat hij met eenige bevreemding het rapport der begrootings-komm. over dit onderwerp heeft gezien; er is nl. dienaangaande ingekomen eene voordragt van Ged. St. en die is in handen gesteld eener bijzondere komm. Nu is tot hiertoe de weg gevolgd, en Spr. gelooft te regt, dat de begrootings-komm. over dergelijke punten niet rapporteert, maar dit aan die bijzondere komm. overlaat. Had dit plaats gehad, dan zou deze diskussie nu niet gehouden worden. Spr. merkt nog op, dat hij wel gewenscht had en ook gelooft, dat op het oogenblik tevens aan de orde is het rapport dier komm. Het denkbeeld echter, in deze verg. nieuw, was het in de verg. zijner komm. niet. Ook daar is het overwogen, maar niet aangenomen. Wanneer men bij eene bestaande regeling van zaken tot eene andere wil overgaan, behooren er belangrijke bezwaren te zijn, welke eene nieuwe regeling noodzakelijk maken, en noch in de komm., noch in de verg. is hem gebleken, dat die bestaan. Er kunnen zich slechts twee gevallen voordoen: 1. dat de dienst niet behoorlijk wordt waargenomen; en op het getuigenis van Ged. St. en van de verg. zelve mag Spr zich beroepen, als hij zegt, dat dit niet het geval is, en 2. dat die nieuwe regeling minder kostbaar ware; maar ook dat bewijs is niet geleverd en bij de voorstanders zelven is daaromtrent verschil van gevoelen. Spr. wijst, wat de kosten betreft, op het besluit van 1849, dat bepaalt dat den hoofdingenieur zal verstrekt worden *f* 800 voor reiskosten, maar ook zegt, dat de prov. van dien ambtenaar moet gebruik maken, voor dat werk waarvan het onmiddelijk toezigt haar is toevertrouwd, waarom zij zal betalen $^2/_3$ der abonnementskosten, en het noodig aantal opzigters in dienst moet stellen. De hoofdingenieur zal dus volkomen in zijn regt zijn, al werd er eene nieuwe regeling tot stand gebragt, een of meer opzigters ten koste van de provincie te eischen. Spr. meent ook dat de werkzaamheden voor de provincie en voor het rijk zoo zeer ineengesmolten zijn, dat ze niet zijn te scheiden. Men heeft gezegd, dat men een gepromoveerd persoon verlangt. Spr. is de eerste om te erkennen de meerdere voortreffelijkheid van gepromoveerden, maar vraagt toch of het maken van wegen in de provincie niet even goed kan geschieden door een gewoon opzigter, door een praktisch man, die van bouwstoffen kennis heeft? Ten slotte heeft men gezegd, laat ons slechts eene komm. benoemen, dan kan zij den raad van den hoofdingenieur inwinnen, maar Spr. merkt op, dat die hoofdambtenaar reeds één raad heeft gegeven en wel: een opzigter aan te stellen.

De heer *Pabst* verklaart zich niet te kunnen vereenigen met de cijfers door den heer *Cordes* opgenoemd.

Het voorstel der komm. om de *f* 1150 niet op de begrooting te valideren, maar ook te brengen op de onvoorziene uitgaven, en eene komm. te benoemen om te onderzoeken in hoeverre een prov. waterstaat wenschelijk zou zijn, wordt alsnu met 21 stemmen tegen die der HH. *de Kock*, *van Bel*, *Pabst*, *de Heus*, *Voët*, *van Boetzelaer*, *Bosch*, *H. Verloren*, *Ram* en *de Muralt*. De heeren *Story van Blokland*, *Vos*, *Broers* en *Jongeneel* hadden bij deze stemming de vergadering verlaten verworpen.

Zonder omvraag wordt alsnu de door de komm. voorgestelde splitsing op no. 26 aangenomen.

Wordt alsnu in behandeling gebragt het rapport betreffende de voorstellen tot verhooging der reis- en verblijfkosten van de ambtenaren van den waterstaat, welke verhooging wordt voorgesteld tot de helft te verminderen.

De heer *Bastert* deelt de meening der komm., mede op grond dat de werkzaamheden zijn toegenomen niet alleen in prov. belang, maar ook in het rijks belang, zoodat eene verhooging gepaard zou moeten gaan met eene verhooging van de zijde van het rijk.

De heer *de Muralt* vraagt of het doel der komm. is, die vermindering te verdeelen over het geheele cijfer, dan wel elk der vier posten voor de helft te verminderen?

De heer *Bastert* antwoordt dat voor zoover hij op het oogenblik namens de komm. kan spreken, het denkbeeld is, dat onbeslist en aan Gedep. Staten over te laten.

De heer *Cordes* zegt, dat Gedep. Staten zich bij het ontwerpen der begrooting wel degelijk hebben afgevraagd of de verhooging niet door het rijk en de prov. zou moeten worden verleend, doch dat zij hebben vermeend, dat hier alleen sprake kon zijn van meerdere reiskosten in het belang der provincie noodzakelijk. Spr. wijst slechts op de reizen voor de waterschappen, terwijl zijns inziens, aangenomen dat het rijk zijne ambtenaren te karig zoude bezoldigen, daaruit niet zoude moeten volgen, dat ook de prov. geregtigd zoude wezen, hare ambtenaren mede niet behoorlijk te defroyeren.

De heer *Menso* kan zich niet vereenigen met die aanvulling van inkomsten onder verschillende benamingen. Heeft b. v. *v. Dijk* maar *f* 900, terwijl hij *f* 1000 moest hebben, dan vraagt Spr. waarom hij geen *f* 1000 heeft, in plaats van hem nog *f* 100 toe te leggen voor onkosten om de zaken na te zien of zich te bewegen? Spr. meent dat dit bewegen zijne betrekking is, en hij daarvoor niet afzonderlijk gesalarieerd moet worden, zoodat wanneer hij op billijke gronden aantoonde daarvoor *f* 200 noodig te hebben, men dan ook verpligt zoude zijn, die te geven, en wat betreft de reis- en verblijfkosten der ambtenaren van den waterstaat, de hoofdingenieur heeft in der tijd goedgevonden dat de jaarwedde ad *f* 800 gelijkelijk tusschen hem en den ingenieur verdeeld werd, zonder meer te verlangen, en nu zal men hem daarenboven nog toelagen *f* 200. en den ingenieur *f* 150. Het is mogelijk billijk, maar Spr. kan er de noodzakelijkheid niet van inzien.

De heer *v. Beeck Calkoen* meent dat men aan het bezwaar dat men er welligt een voortdurenden last voor de provincie in ziet, door de splitsing zou kunnen te gemoet komen, en dan zou hij voorstellen den post 2 *a* 3 te splitsen in *a* *f* 533.34 en *b* *f* 550.

De heer *Bastert* zegt, dat reeds meermalen is aangemerkt, dat bij het rijk zekere neiging bestaat om uitgaven voor het rijk ten laste der provincie te brengen, en het nu der komm. is voorgekomen, dat ja, de bemoeijingen van den waterstaat in het prov. belang toenemen, maar toch ook in het rijksbelang, en van rijkswege wordt niets meer verstrekt. De komm. is daarom uitgegaan van het denkbeeld, dat de provincie het hare zal doen en toonen dat zij niet onwillig is bij te dragen, maar door zooveel bij te dragen als hier werd voorgesteld, zou zij aanleiding er toe geven dat het rijk niets meer deed.

De *Voorz.* zegt, dat het voorstel van gedep. Staten is gedaan met het oog op de werkzaamheden in provinciaal belang, en dat eene reduktie tot op de helft alleen maar aannemelijk zou kunnen zijn wanneer men zeker ware, dat ook de regering bereid wierd gevonden meer te geven.

Het voorstel van den heer *v. Beeck Calkoen* wordt alsnu met 17 stemmen, tegen die der HH. *de Vries*, *v. d. Poll*, *de Kock*, *de Louter*, *Pabst*, *de Heus*, *Voet*, *v. Boetzelaer*, *Bosch*, *de Geer v. Oudegein*, *Bastert*, *Schas* en *Menso*, aangenomen.

De volgende posten worden hierop goedgekeurd tot aan de 5e afdeeling van het 2e hoofdstuk en de verg. verdaagd tot morgen ochtend ten 11 ure.

Zitting van Dingsdag 17 *Julij.*

Tegenwoordig zijn 35 leden, afwezig de HH. *v. Asch v. Wijck*, *Kien*, *Boer*, *Cordes*, *v. d. Poll* en *v. Hardenbroek*.

Is ingekomen een brief van het bestuur der handels-societeit te Utrecht met eenige exemplaren van een aan de Kamer gezonden adres, betreffende den aanleg van spoorwegen ten koste van den staat, — ter griffie.

Wordt besloten na de behandeling der begrooting te beraadslagen over de adressen betreffende de spoorwegen en daarna over het rapport omtrent het voorstél van den heer *Menso*.

Worden mitsdien voortgezet de beraadslagingen over de begrooting en wel over afdeeling V hoofdst. II no. 43.

Doortrekking van het Tienhovensche kanaal naar de Eem.

a. Toegestane jaarlijksche kosten voor de uitvoering der werken *f* 1000.—

b. Kosten van onteigening van gronden en van meerdere doorzetting der werken *f* 1500.

waaromtrent de komm. bezwaar maakt en voorstelt eene vermindering.

De *Voorz.* verklaart, dat Gedep. Staten bij hunne voordragt blijven. Zij hebben wel bevonden, dat in den aanvang was bepaald ieder jaar *f* 1000 te verleenen, maar de verg. heeft zelve van den aanvang af begrepen ieder jaar *f* 2000 er voor te moeten besteden. Gedep. Staten zagen daarin het bewijs, dat de staten eene meer krachtige bevordering van het werk verlangen, en vonden geene vrijheid, minder uit te trekken dan zij het vorig jaar hadden gedaan. Spr. heeft gisteren de meening van Gedep. Staten kenbaar gemaakt, dat men geenszins in een jaar van financieelen druk verkeerde en dat men alzoo, uit dien hoofde, niet behoeft te aarzelen om te doen wat nuttig en noodig is. De komm. zelve legt duidelijk aan den dag dat ook zij het werk een belangrijk werk acht en dat in allen gevalle de oorspronkelijk bere-

kende *f* 1000 per jaar, als onvoldoende zijn aan te merken.

De heer *Bastert* ondersteunt het voorstel der komm. Hij heeft nooit meegewerkt tot het uittrekken van dezen post, maar hoezeer nu in eens genomen besluit moet worden berust, moet hij toch aanmerken dat in het oorspronkelijk plan werd voorgesteld door den toenmaligen hoofd-ingenieur dat jaarlijks zou worden uitgetrokken *f* 1000 voor arbeidsloon en voor schadevergoeding voor den in te nemen grond. Het rapport der afdeelingen behelsde dezelfde konklusie, en dien overeenkomstig werd door de verg. besloten om jaarlijks *f* 1000 — uit de prov. middelen toe te staan aanvangende met 1859. Gedeputeerde Staten hebben ieder jaar voorgesteld die som te verhoogen. Nu is door een ingekomen bezwaar-schrift van een polderbestuur en door eene klagt van een aanzienlijk aantal ingelanden bewezen, dat er bezwaren tegen het voortzetten van het werk gelijk het thans geschiedt, gemaakt worden. Die stukken zijn gesteld in handen eener komm. en deze heeft geadviseerd, ze te stellen in handen van Gedep. Staten, ten einde met het polderbestuur te konfereren. Spr. meent dus dat het wenschelijk is, de zaak in haar normalen toestand te laten en de *f* 1000 primitief toegezegd te verleenen, des noods met de *f* 500, die de komm. nog voorstelt daarboven te geven.

De heer *Menzo* heeft de onderneming steeds beschouwd als eene zaak van ver uitziende gevolgen, vermits daarmede toch een paar eeuwen zouden verloopen. Er zijn destijds vele bedenkingen ingebragt over het watergevend vermogen van het kanaal, maar de mannen der wetenschap redeneerden die weg, en de verg. lag zich daarbij neer. De polders, die thans zeggen bezwaren te hebben, hebben die ook destijds kenbaar gemaakt als aanstaande; de mannen der wetenschap deelden die bezwaren niet, en nu schijnt het Spr. toe, dat de praktijk in deze over de wetenschap triumfeert. Men heeft in der tijd nog al in het breede gesproken over het Tienhovensche kanaal. Spr. noemde het toen den Leviathan der provincie; hoe meer hij het werk ziet voortgaan, hoe meer hij begrijpt dat dit juist was. Hij heeft toen reeds doen begrijpen dat het hem voorkwam, dat men zekerheid diende te hebben, dat de aangelanden in allen gevalle de eersten zouden zijn, die het werk nuttig en noodzakelijk achtten en hun grond gratis moesten afstaan. Men heeft beweerd, dat zij dit wel zouden doen, doch men achtte het ontijdig, bij een werk dat een paar eeuwen zou duren, dit nu reeds te vragen. Spr. begreep dat het niet ontijdig was, want als na vijftig jaren het werk tot zekere hoogte gevorderd is, zoodat men wel kan denken dat men het niet zal laten verloopen, dan zullen die gronden in eens buitengewoon veel waard zijn. De Staten moesten bij de minste moeijelijkheid zeggen, dat het kanaal niet zal worden voortgezet zoo belanghebbenden niet meêwerken. Besluit men daartoe dan is er nog kans dat het kanaal met de *f* 1000 per jaar zal worden tot stand gebragt. Merken de eigenaars echter dat men bereid is voor hun ellendigen zandgrond te betalen, dan zal men een weg opgaan, die Spr. niet weet waarheen hij leiden zal. Spr. meent, dat men wel spaarzaam mag zijn ten opzigte van werken die zoo weinig bijval vinden.

De heer *Pabst* zegt dat de komm. de vermindering geenszins heeft voorgesteld omdat de provincie te veel gedrukt wordt, maar omdat eene belastingverhooging werd voorgesteld; daarom heeft zij elke niet direkt noodzakelijke uitgaaf verminderd, en in dit geval vooral omdat het gevoelen der Staten gebleken was en men in het voorgaande jaar niet meer had gegeven dan de komm. nu voorstelt. De heer *Menso* heeft op den voorgrond gesteld, dat de praktijk nu over de wetenschap triumfeert, en wil dit bewijzen door de klagten die zijn ingebragt. Spr. erkent, dat klagten zijn ingekomen, en reeds vroeger in de verg. bezwaren zijn geopperd, maar dat even als toen de mannen der wetenschap gezegd hebben dat ze ongegrond waren; zij dat nog blijven volhouden, met de strengst mogelijke uitdrukking, daar zij zeggen dat de klagten zoo ongegrond zijn, dat als er water wordt afgevoerd, het in de verhouding is van een druppel in een emmer water. Het is echter voor de komm. en voor de vergadering van groot gewigt, dat geene klagten gesmoord worden, en daarom heeft de komm. voorgesteld, de gelegenheid te openen, om die klagten dadelijk met de meest mogelijke bewijzen aan den dag te brengen, om, zoo mogelijk, de wetenschappelijke mannen te overtuigen, ofschoon dat alles eigenlijk noodeloos kan geacht worden, want er zijn reeds konferentiën over gehouden. Nu wil men echter een stap verder gaan, en beweert, dat omdat er klagten zijn, die reeds bewezen zouden wezen. Omtrent de uitdrukking in een vorig jaar, door den heer *Menso* gebezigd, heeft Spr. reeds met dat lid van meening verschild. Spr. gelooft dat als men met kracht het kanaal voortzet, het een schoon werk der provincie zal worden. Maar al kan men dat nu niet in de ruimte doen, zal men het daarom niet in geringe mate doen? De heer *Menso* zegt, dat de grondeigenaars dien ellendigen zandgrond om niet moesten afstaan; maar uit de stukken van den waterstaat blijkt hoe voorname ingezetenen niet alleen, maar ook vele anderen den grond om niet hebben willen afstaan. Dat nu echter een klein landeigenaar gevonden wordt, die meent, dat hij door een spaak in het wiel te brengen, het werk zou kunnen doen ophouden, heeft niet zoo veel te beduiden. Er is nooit een nuttig werk ondernomen, dat geen tegenwerping ontmoet heeft, maar dat is geen bewijs, dat het niet nuttig is; integendeel, het goede vindt dikwijls den meesten tegenstand van een nasleep van menschen die al wat goed is tegenhouden; doch in dit geval niet veel. De wet heeft gelukkig het middel aangewezen om dat te beletten. Het ware Spr. aangenaam geweest, zoo de ambtenaar van den waterstaat in de gelegenheid ware geweest, veel spoediger de onteigening te verzoeken; dan had die tegenwerking veel vroeger opgehouden. Spr. moet ook bestrijden dat het plan geen bijval in de vergadering heeft gevonden.

De heer *Menso* ontkent gezegd te hebben, dat het plan geen bijval heeft gevonden; hij zou dan onzin hebben gesproken, daar toch de verg. zich er mede heeft vereenigd.

De heer *Bastert* releveert de uitdrukking door den heer *Pabst* gebezigd, dat men steeds een sleep van menschen vindt die al wat goed is tegenhouden; hij acht die minder geschikt in deze vergadering en niet parlementair. Hij zou haar op zich zelven, als tegenstander van het kanaal, kunnen toepassen, of anders op de adressanten, die volkomen in hun regt geklaagd hebben en op wie hij niet wil dat zoodanige blaam in deze vergadering geworpen wordt. De heer *Pabst* zegt ook, dat al het goede tegenstand ontmoet, alsof hier in een bewijs lag voor de deugdelijkheid van het werk, maar Spr. vraagt, wat dat argument beteekent, daar toch het oordeel in deze subjektief en aan ieder even vrij is. Tegenover de uitdrukking „als een druppel in een emmer water," stelt Spr. deze: als de emmer vol is, is een druppel genoeg om hem te doen overloopen, en dat als die lage polders door het water gedrukt worden, het niet onverschillig is, of zij een halve duim of een duim water meer bekomen. In de geheele zaak van het kanaal vindt Spr. iets vreemds; de afgevaardigden uit die streek waar het zal heen loopen zijn er tegen, en nu zeggen leden uit eene andere streek: schoon gij, direkt belanghebbenden, er tegen zijt, gij zult toch een kanaal hebben. Dit is het wat Spr. tegen de borst stuit.

De heer *Weijers* zal zich met het voorstel der komm. vereenigen, niet omdat hij de gronden deelt waarop haar voorstel berust, maar om de ingekomen klagten. Hoezeer de hoofdingenieur naar de rapporten van den ingenieur meent dat zij ongegrond zijn, is dat toch niet stellig uitgesproken, en wordt zelfs gezegd, dat als zij gegrond mogten bevonden worden er alleen in voorzien kan worden door eene sluis. Het is dus niet onmogelijk, ja, misschien waarschijnlijk dat zij gegrond zijn, en daarom acht Spr. het goed, voor dit ontwerp eene reserve te houden door verhooging van het onvoorzien voor het geval dat die sluis noodig mogt zijn.

De heer *de Vries* zegt, dat de gevolgen waarover nu klagten inkomen reeds bij het plan zijn voorzien, waarin daarom eenige sluizen zijn bepaald; doch dat die gevolgen vroeger overlast veroorzaken dan bij het plan was verondersteld. Het zal, zegt Spr., de eerste maal niet zijn dat bij een soortgelijk plan de veronderstelling der wetenschap door de uitkomst wordt te leur gesteld. Het kanaal vangt het water van de noordwaarts gelegen heigronden op, dat vroeger zuidwaarts wegvloeide; doch nu westwaarts wordt overgevoerd op een terrein, dat er vroeger geen last van had, het terrein onder Breukelen en Loosdrecht, hetwelk geene bemaling heeft, maar door sluizen op de Vecht moet uitwateren. Hierop heeft de heer *Bastert* gedoeld toen hij opmerkte dat eene druppel een vollen emmer doet overloopen. Spr. gelooft dus dat de klagten gegrond zullen worden bevonden, want hoewel het kanaal nog maar zeer geringe afmeting heeft, kan de waterlast wegens de uitgestrektheid van het daarop afvloeijend terrein reeds groot genoeg zijn, en die last zal door de afsluiting met eene sluis slechts in zoo verre verminderen als de kwel door den druk van hooger waterstand zal afnemen, dus alleen over de geringe oppervlakte van het kanaal. Zoo lang het kanaal niet tot de Eem is doorgevoerd zal al het water westwaarts moeten afloopen; maar ook daarna zal dit het geval blijven met al het water dat ten westen van het hoogst gelegen punt op hetzelve wordt overgebragt.

De heer *Ram* wenscht als voorstander van de doortrekking van het kanaal rekenschap te geven waarom hij bij niet aanneming van het voorstel der komm. ook tegen de voordragt van Gedep. Staten zal stemmen. Toen het voorstel tot doortrekking van het kanaal gedaan werd, meende Spr. niet, dat er klagten zouden inkomen. Thans zijn zij echter ingekomen en in de bewering van den hoofdingenieur, dat de toevoer van water in verhouding tot de watermassa staat als een druppel tot een emmer water, ligt de erkenning opgesloten dat de lager gelegen, landen hoewel weinig echter water ontvangen door de doortrekking. In de overtuiging, dat die landen dat water niet behoeven, zal Spr. tegen het voorstel der komm., en bij niet aanneming, tegen dat van Gedep. Staten stemmen.

De *Voorz.* stemt in met de beschouwingen over de wenschelijkheid der uitvoering bij de verdediging van wege de komm. door den heer *Pabst* aangevoerd, doch moet doen opmerken, dat dit lid zelf zegt, dat als men met kracht kan werken, men dat doen moest. Nu laat hij zich daarin echter terughouden, omdat de belastingen verhoogd worden, maar men moet niet voorbijzien, dat de verhooging der opcenten toch niet zal zijn te ontgaan en dat mitsdien de inkrimping niet zal te weeg brengen wat men beoogt.

Wordt alsnu met 20 stemmen, tegen die der HH. *de Beaufort*, *Bosch*, *Ram*, *v. Beeck Calkoen*, *G. J. Verloren*, *v. Tuijll v. Zuijlen*, *Story v. Blokland*, *v. Bel*, *de Pesters* en *Spengler* het voorstel der komm. aangenomen.

Komt alsnu in behandeling No. 44.

No. 44. Grond- en polderlasten van provinciale gronden en wateren *f* 35.—

waaromtrent de komm. zegt dat het haar aandacht trok dat die post waarvan de uitgaven steeds vast zijn, de helft hooger geraamd wordt.

De *Voorz.* zegt dat polderlasten uit den aard der zaak veranderlijk zijn en dat hier de som is uitgetrokken in de meening dat zij dit jaar ook nagenoeg zal worden gevorderd. In 1858 is er *f* 18 op uitgegeven, maar zoo toen waren betaald geworden de polderlasten van den Bisschopsweg, die slechts om de drie, vier of vijf jaren worden uitgezet, dan ware de som geabsorbeerd.

De heer *Pabst* merkt op dat de komm. dan gebrek heeft gehad aan inlichtingen. Zij heeft die gevraagd, doch er is slechts gewezen op een overdragt van gebouwen, die welligt oorzaak van de verhooging van kon zijn.

De *Voorz.* antwoordt, dat men door inzage der rekening van 1855 tot de kennis der door hem aangevoerde omstandigheid had kunnen geraken.

Zonder omvraag wordt de post met de volgende artikelen tot en met No. 48 goedgekeurd.

No. 49. Verdere kosten op de uitgifte der verbeterde kaart van de provincie Utrecht *f* 1350.—

De heer *de Muralt* heeft op de kaart die nu bestaat bij het onderzoek van de grenzen der waterschappen vele wegen en kaden gemist, hij hoopt dat ook Ged. Staten die ondervinding zullen hebben opgedaan en dit op de nieuwe kaart van invloed zal wezen.

De *Voorz.* merkt aan dat men toelichting omtrent de uitgifte der kaart in de memorie kan vinden.

De heer *de Muralt* zegt dat hij van de bestaande kaart spreekt en dat wel, om aan dat gebrek bij de nieuwe kaart te gemoet te komen.

De *Voorz.* zegt dat de twee eerste bladen geheel gereed zijn en dus alleen in het derde eenige verandering kan aangebragt worden.

De heer *v. Nooten* zegt, dat van de wegen schetsteekeningen gemaakt worden, die op de kaart worden overgebragt.

Zonder omvraag wordt hierop het artikel met de volgende tot en met No. 57 aangenomen.

No. 58. Geneeskundige behandeling en verdere verzorging van behoeftige lijders, in geval van besmettelijke en epidemische ziekten. *f* 1000.

De komm. heeft hierop eene vermindering van *f* 800 voorgesteld, daar over dezen post in 30 jaren slechts eenmaal en toen slechts tot een bedrag van *f* 150 is beschikt.

De *Voorz.* zegt dat de aanmerking juist en de post een kredietpost is, welk laatste duidelijk daaruit blijkt, dat er geen gebruik van gemaakt wordt, dan wanneer het onvermijdelijk noodzakelijk is. Nu is echter de vraag, kan men voor dergelijk onderwerp volstaan met beschikbaar te stellen *f* 200? Spr. meent neen: als eene besmettelijke ziekte in eene gemeente uitbreekt, die uit eigen middelen niet in de dan ontstaande behoeften kan voorzien, dan zou de provincie moeten te hulp komen en dat zou niet ten halve kunnen geschieden, en houdt men het oog op hetgeen men zou wenschen te bereiken: verpleging en wering van den voortgang der ziekte, dan zou men ongetwijfeld meer noodig hebben dan *f* 200.

De heer *Pabst* zou het gevoelen van Gedep. Staten kunnen deelen als in het geheel geene besmettelijke ziekte in de provincie aanwezig geweest ware; dan zou hij toegeven, dat men zich op het ergste voorbereidde, hoezeer de vraag nog altijd is, in hoeverre de provincie verpligt is dergelijke uitgave te doen? Gedurende dertig jaren echter heeft zich eene menigte epidemische ziekten vertoond, en desniettemin is in dien tijd niet meer noodig geweest dan *f* 150. En zou nog de vraag zijn, of de gemeente aan welke toen gegeven is, door haar meerderen bloei die hulp eventueel noodig zou hebben.

Vervolg hierna.

Snelpersdruk van L. E. BOSCH EN ZOON.